

Att korsa Atlanten

Tema Långfärd
Atlanten

Fritz sammanfattning av Allegrons egenskaper i förra numret av Allegronytt, "Det viktigaste är ju dock att man kan ta sig till Amerika utan bekymmer". berör ena halvan, båten, i vad som behövs för att genomföra drömmen om Långfärden. Den andra halvan är kunskap. I denna artikel beskrivs de vädermässiga förutsättningarna för att segla till Amerika eg. över Atlanten.

Text och grafik: Göran Forsström Foto: Sofia Forsström K25 S225 May Be II www.allegro27.nu

Atlanten eller "krossa Atlanten" är den mest klassiska av Långfärds-seglarens drömmar.

Västindien har alltid varit vanligaste målet som drömmar och planering fokuserats mot, så är det fortfarande också idag, även om Medelhavet kanske är en populärare destination.

Dock får väldigt många Medelhavs-färder, ses mer som en utsträckt semestertur än genuin långfärd.

Atlantens förutsättningar för seglation är väl utforskade genom århundraden av yrkesmässig sjöfart. Dessa grundmekanismer har inte ändrats i någon betydelse under denna långa tidsperiod.

Grovt förenklat kan Atlanten med dess vindar och strömmar ses som en gigantisk karusell, som snurrar medurs och i vars periferi man kliver på och sedan åker med en bit och sedan hoppar av, för att sedan åter igen hoppa på och åka med till nästa anhalt eller dit man startade.

"Motorn" i denna "karusell" är det Azoriska högtrycket, med centrum nära Azorerna och Islandslågtrycket med centrum nära Island.

Det intressanta för seglaren är kanske inte de meteorologiska teorierna kring dessa utan dess fysiska påverkan avseende vind och strömmar.

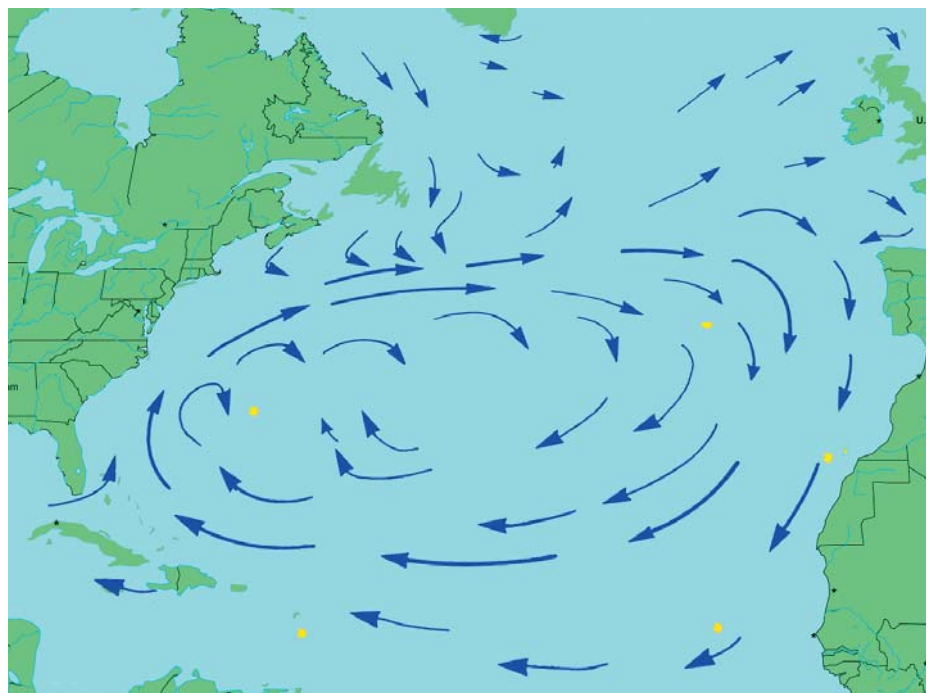
Strömmar är stabilare än vindar och strömmen ger därför en bättre generaliserad bild än vinden.

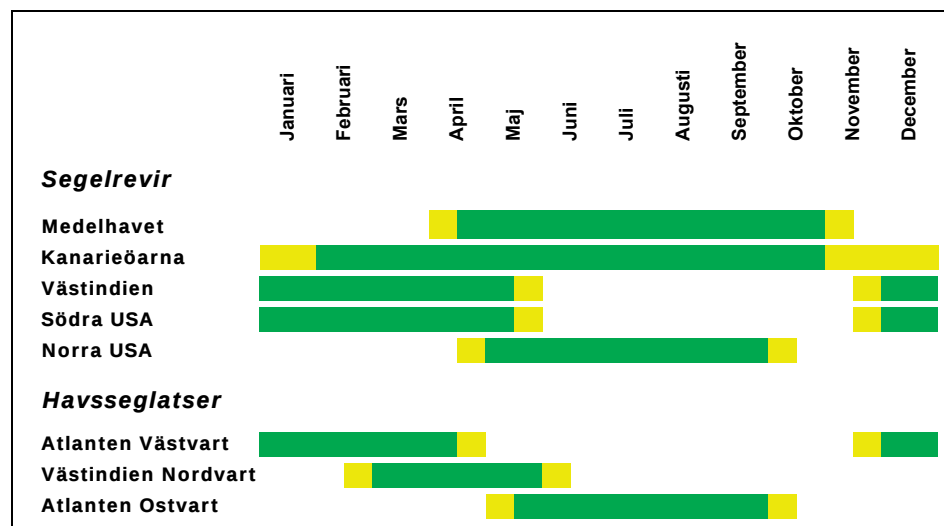
Med utgångspunkt från strömriktningen på vidstående grafik går det att i stort avgöra var man lättast förflyttar sig över och kring Atlanten.

Denna översiktsbild räcker dock inte för att planera en Atlantseglat när den ingenting säger om de årstidsberoende väderleksmässiga förhållandena, alltså vindstyrkor och varierande vindriktningar samt globala och lokala ovädersområden.

Presentationen måste göras mer lokalt detaljerad och årstidsberoende. Den detaljnivå uppnås i *US Pilots Charts* och den Brittiska motsvarigheten *British Routeing Charts*. Här redovisas månadsvis detaljerad meteorologisk statistik med betoning på förhärskande vindar och strömmar.

Den Amerikanska utgåvan kan laddas ner direkt från utgivaren National Geospatial-Intelligence Agency (NGA) eller på ett otal andra platser på Internet. Den Brittiska varianten går bara att köpa i tryckt utförande. En mer uppdaterad och småbåtsrelaterad bok är *Cornells Ocean Atlas* av Jimmy o Ivan Cornell. Dessa Pilot Charts är en fascinerande läsning tycker jag, det går att lägga många timmar på att jämföra väderleksförutsättningar för olika tänkte rutter och försöka finna den mest optimala sträckningen för dessa.

Den bästa säsongen för segling och överfart i området kring Atlanten.

Den som inte vill belasta sin inbyggda "dator" utan hellre vill processa informationen i sin fristående dator finns de Amerikanska korten att ladda ner i BSB-format från bland annat OpenCPN.

Ett intressant webbaserat verktyg är <https://fastseas.com> där ruttplanering kan ske med nuvarande väderleksrapport, strömdata, den egna båtens prestanda och skepparens komfortnivå, som ingångsdata.

Nu finns den grundläggande informationsbasen tillgänglig.

Det fortsatta arbetet med detaljerad utformning av den tänkta färden för- enklas genom god hjälp från någon av de många böcker som beskriver lämpliga rutter vid olika tider på året. Några exempel på böcker är:

Ocean Passages for the World NP136 by Admiralty är en gammal klassiker, med betoning på gammal. Den är riktad till fartygstrafiken, den har dock haft kvar information kring de gamla segelfartygens rutter, vilka i mycket överensstämmer med långseglarens behov. Tyvärr är denna information sedan länge borttagen. Kan hittas i upplagor före 1950. Får närmast ses som kuriosa idag.

The Atlantic Crossing Guide nu sjätte upplagan är klassikern bland böcker för långfärdsseglaren.

Atlantic Pilot Atlas av James Clarke *Ocean Passages and Landfalls* av Rod Heikell och Andy O'Grady *World Cruising Routes* av Jimmy Cornell och ett antal kompletterande böcker av samme författare.

De sistnämnda läsvärda och har all nödvändig information.

World Cruising Routes och *Ocean Passages and Landfalls* ger tveklöst mest för pengarna, utöver Atlanten fås även övriga världen, vilket är trevlig bonus.

I dessa böcker rekommenderas lämpliga rutter baserat på utgångshamn och destination och den viktiga årstidsaspekten.

Var och när?

Den centrala frågan är vart vill jag (vilket är enklast att fastslå), och därefter varifrån, vilken väg samt slutligen vilken tid på året.

Den sista komponenten i frågeställningen, vilken tid på året, visas tydligast i ovanstående grafik, där bästa seglingssäsong för olika områden redovisas, samt bästa tidpunkt för passager mellan dessa.

Atlanten västvärt

Den vanligaste och även artikelns prioritering är Passadvindsrutten till Västindien, drygt 3000 distansminuter.

En sådan färds första del från hemmahamnen till vanligtvis någon av öarna i Kanarieöarna kan ske på olika vägar.

Den stora skiljelinjen är om färden går via Nordsjön och Atlantkusten eller om färden sker via Europas kanaler och Medelhavet. Vilket som sammanstrålar båda färdvägar på Kanarieöarna.

Färden fortsätter i sydvästlig riktning mot Cape Verde. Här kommer en delningspunkt där färden antingen fortsätter i en västligare kurs mot Västindien eller att en vilopaus tas på Kap Verde.

Destinationen är ofta Barbados, den östligaste ön eller Martinique och staden Fort-de-France. Båda dessa öar är höga har låtnavigerade vattenområden, vilket innan gps-eran var värdefullt vid angöringen.

Det svåraste beslutet på denna färd är "när ska jag styra västvärt?". Från Kanarieöarna går färden i sydvästlig riktning med kursomläggning till nära väst när båten kommit in i den östliga passadvinden. Problemet är att inte göra denna kursomläggning för tidigt och hamna i det vindmässigt ostadiga området nord om passadvindsbältet.

Ofta är det lämpligt att räkna med att brytpunkten ligger relativt nära Kap Verde.

Efter kursändringen västvärt finns det inga direkt navigationsmässiga avgöranden.

Det är "bara" att åka tills öarna i väster stiger upp vid horisonten.

Dessa beslut kring kurser och kursändringar underlättas idag avsevärt av modern informations- teknologi och radioteknik. Med ständig tillgång till utförliga väderdata kan besluten tas med betydligt bättre precision. ➡

Ta gärna en titt på <https://www.passageweather.com>, samt tidigare nämnda <https://fastseas.com> för att upptäcka vad som idag kan erbjudas.

När det gäller Västindien finns det ett antal gratisguider att ladda ner från <http://www.freecruisingguides.com> dessa "böcker" är enkelt gjorda layoutmässigt sett men är tjocka och innehåller en imponerande mängd fakta kring området och dess hamnar. Guiden för Cuba är på över 500 sidor. En betydande del av Västindien täcks i dessa böcker.

Västindien Nordvärt

När seglingssäsongen i Västindien börjar gå mot sitt slut är det fortfarande bra förutsättningar för resa norrut och hemåt.

Det är då dags för nästa tur med "atlantkarusellen" och aktuellt är antingen Nordamerikas kust norrut, den tuffa vägen, kanalvägen inomskärs via Intracoastal Waterway eller kurs direkt mot Bermuda, den sistnämnda rutten är ca 800 distansminuter.

Den sistnämnda är också den snabbaste vägen hem, medan Intracoastal Waterway är den upplevelsemässigt mest givande.

Utmärkande för etappen till Bermuda är svaga och varierande vindar i hästlatituderna och känning med tången i Sargassohavet.

Atlanten Ostvärt

Bermuda utgör en bra startplats för resan åter till Europa.

Den vanligaste rutten går via Azorerna, ca 1800 distansminuter.

Rutten läggs vanligtvis med en inledande nordlig dragning för att undvika hästlatitudernas nordliga utsträckare och även kunna tillgodogöra sig Golfströmmens fartökning. Kursen ändras under resans gång till mer rakt östlig.

Från Azorerna är, med ett Svenskt perspektiv, Engelska kanalen nästa destination.

Denna beskrivning är mycket översiktlig med förhoppning om att ge ett helhetsperspektiv på drömresan "Västindien".

Tilläggas bör att det även finns nordligare alternativ östvärt över Atlanten. Kursen läggs då nära Nova Scotia och Newfoundland och direkt mot Engelska Kanalen. Det är en tuffare väg, där dimma och isberg är möjliga förtretligheter samt allmänt högre risk för dåligt väder.

De tips om litteratur och annan information som nämnts kan vara en lämplig ingång till fördjupning för den som vill veta mer.

En bra startplats på internet är också <https://www.noonsite.com>.

Ett klassiskt uttryck, som sammanfattar delar av denna artikel är:

"Segla söderut tills smöret smälter och styr sedan västvärt tills du siktar land". □

Den urgamla segelrutten

Segla med den östliga passadvinden till Västindien och Nordamerika har varit en välkänd trad alltsedan Columbus genomförde sina resor.

Redan 1654 seglade Per Lindeström med fartyget *Örnen* denna väg till Nya Sverige, den Svenska kolonin belägen vid Delawareflodens mynning i nuvarande Amerikanska delstaten Delaware.

Han beskrev resan på följande sätt i sin handskrivna bok om vistelsen i kolonin.

"Vi bjödo Gran Canarien god natt och seglade bort för en nordöstlig vind mot östra passaden - där alltid östan blåser, så har det varit från världens begynnelse och så lär det förbli till världens ända, eljest skulle det inte vara möjligt att kunna komma till Amerika, ty om vinden skulle växla här som på andra platser, så skulle man vara på väg så länge att inga skepp kunde lastas med så mycket proviant ombord att det skulle räcka, varför är med detta ock så väl som allt annat av Gud lagat, människan till nytta och gagn.

I Västerhavet finnas två passader, en med ständigt östlig vind den andra med stadig västan.

När man nu vill resa till Amerika, så söker man upp den östra passaden, men när man seglar ifrån Amerika, då söker man upp den västra. I passaderna för man alla segel i topp, såväl bramsegel som andra, ty så länge man vistas i dessa passader, har man varken storm eller oväder att frukta, undantagandes orkanen, utan här blåser ett sakta och jämnt väder hela vägen intill Små Antillerna."

Länkar i artikeln

Väder:

<https://www.passageweather.com>

Ruttplanering:

<https://www.noonsite.com>

<https://fastseas.com>

Ladda ner pilotcharts:

https://msi.nga.mil/NGAPortal/MSI.portal?_nfpb=true&_pageLabel=msi_portal_page_62&pubCode=0003

<https://opencpn.org/OpenCPN/info/pilotcharts.html>

Västindien Free Cruising Guides:

<http://www.freecruisingguides.com>

Dessa länkar öppnas lättast genom att ladda ner tidningen från medlemsarean på klubbens hemsida och klicka på dem i den digitala upplagan.

Tobago Cays, Grenadinerna